

13. cvičení (9.5.2023)

Připomenutí z předchozího:

Hlavní křivosti λ_1, λ_2 a hlavní směry $\xi_1, \xi_2 \in \mathbb{R}^2$
plochy S s mapou $\varphi: U \rightarrow S$ v bodě $x = \varphi(u)$
hledáme řešením rovnic:

$$(*) \quad (h_u - \lambda g_u) \xi = 0,$$

$$(**) \quad \det(h_u - \lambda g_u) = 0.$$

$$K(u) = \lambda_1 \lambda_2 = \frac{\det h_u}{\det g_u} \quad \text{Gaussova křivost}$$

$$H(u) = \frac{\lambda_1 + \lambda_2}{2} = \frac{h_u^{11} g_u^{22} + h_u^{22} g_u^{11} - 2 h_u^{12} g_u^{12}}{2 \det g_u} \quad \text{střední křivost}$$

1) Najděte hlavní křivosti, hlavní směry, Gaussovu a střední křivost pro trojúhelníkovou plochu
s mapou

$$\varphi(u, v) = (u \cos v, u \sin v, bv)$$

$$(u \in \mathbb{R}, v \in \mathbb{R})$$

$$[b > 0 \text{ pevné}]$$

2) Najděte levou směr a levou křivku na obvodu rotace plochy (viz příklad 2a z minule).

3) Def.: Směr $0 \neq X \in T_x S$ je asymptotický směr plochy S v bodě x , je-li $\Pi_x(X, X) = 0$.

Ukážte: (a) $K(x) > 0 \Rightarrow$ v bodě x nemá žádný asympt. směr -

(b) $K(x) < 0 \Rightarrow$ v bodě x jsou ^{práve} dva různé asympt. směry (modulo násobek)

(c) $K(x) = 0, H(x) \neq 0 \Rightarrow$ v bodě x je ^{práve} jeden as. směr

(d) $K(x) = 0, H(x) = 0 \Rightarrow$ v bodě x je každý směr asymptotický -

[Návod: normalová křivka málokdy (lokálně) extrémně pouze v $\pm X_1, \pm X_2, X_1, X_2$ hl. směry]

4) Křivka $c: I \rightarrow S$ na ploše S je asymptotická,
 jestliže $\forall t \in I: c'(t)$ je asympt. směr v b. $c(t)$.

c je asymptotická $\Leftrightarrow$

$$h^{11}(u')^2 + 2h^{12}u'v' + h^{22}(v')^2 = 0$$

$$\left(h_{(u,v)} = \begin{pmatrix} h^{11} & h^{12} \\ h^{21} & h^{22} \end{pmatrix}, c(t) = (u(t), v(t)) \right)$$

5) Najděte diferenc. rovnici pro asymptotické křivky
 na toru.

6) Ukažte Eulerův vzorec:

$$K_m(X) = (\cos^2 \alpha) \lambda_1 + (\sin^2 \alpha) \lambda_2, \quad X \in T_x^1 S$$

$\alpha = \angle(X, X_1)$, X_1 hl. směr příslušný λ_1 ,

λ_1, λ_2 hl. křivosti (viz v bodě $x \in S$).

$$\left[\begin{array}{l} \text{Návod: } K_m(X) = \Pi_x(X, X) = \langle L_x X, X \rangle \quad (\|X\|=1) \\ X = (\cos \alpha) X_1 + (\sin \alpha) X_2 \end{array} \right]$$

7) Průnikové plochy: parametrizace

$$\varphi(u, v) = c(u) + v X(u)$$

$c: I \rightarrow \mathbb{R}^3$ reg. par. křivka

$X: I \rightarrow \mathbb{R}^3 \setminus \{0\}$ vekt. pole funkce

Pr.: $\varphi(u, v) = c(u) + v c'(u)$

Najděte Gaussovu a střední křivku.